

# Latweefchu Uwifes.

Mr augstas Gewefchanas = Kummiffiones sinu un nowehleschanu.

Mr. 14. Zettortdeenâ tanni 6tâ April 1822.

Pehterburgê, tanni 3schâ Merz.

No tabm fallahm kas stahw us ohtru puffi muhsu semmes lohdes stary Ufiju un Unerifu, un kas pee Kreewu Wallis peederr, sinna irr atnahufi, ka tanni gaddâ 1820 tai nakti us ohtru Merz, breefmiga semmes trihezschana bijufi. Ugguns leesmas gaisâ tappe redsetas tâ kâ tumfchajâ nakti itim gaisch bija. Pelni un sohdeji, pufß arschines beesumâ us semmi kritte un wiffi uhdeni zaur to beesi tappe un tumfchi, kâ allus, bet tik ruhkti un fihwi, ka itt ne mas ne warreja djert. Wiff tas notikke us to fallu (zittur fakka kalwu), fo Unalafchka fauz, fimts werstu no teijenes us zittu fallu, fo Ummak fauz, jauns ugguns-wehmeis kalns bij zehlees, pee deenas gaisinas warreja ftaidri redjeht winnu deggam. Tee pelni un sohdeji zittu fallu, kas 300 werstu (gan drihs 43 juh-djes) tablaki us puffi irr apfeggufchi, tik tablu ta wehtra winnus bij aisneffufi. Tee zilweki kas pehz ismekleschanas ta jauna ugguns-wehmeja kalna us Ummak tappe aisstelleti, ne warreja flahstaki pee winna tapt, kâ werstes tabluma, pehz tahs nejaukas smakkas kas wiffapfahrt bija. Zuhra no Ummak fallas mallahm us 10 werstehm atkappufi.

No Kurfischeem.

Kurfifchu Pagastâ wezzai atraitnei, Anne wahrdâ, irr 3 dehli, fo fuhri grubti audfinajufi, zerredama wezzâs deenâs pa-ehnu atrast, un pateizibas maist eht pee weena no scheem trim. Tas wezzakais saldatôs tappe nodohs, un mahte, gan ar faplehtu firdi — jo pirma zerriba jaw bij isnihufi — bet tatschu Deewa un Keisera praham padohdamees, ar jaunu bet bailigu zerribu us to widdifchfigu flattijahs. Bailiga zerriba tizzibas auglus ne atnes. Kristis, tâ to widdifchfigu deblu fauz — Kristis

tappe flins un flimmiba winnam weenu azzis imaitaja. — Gan weffels tappis, darba-wihram tatschu weens lohti derrigs lohzehtis trubke; ne weens fainneeks par pilnu wihru winnu ne peenehme un tadehl ir pilnu lohni ne makfaja. Tad nu Kristam bija jastaiga apfahrt darbu mefleht. — Schunnis laifôs, jebfchu Jesus wahrds wehl allasch pastahw, kas fakka: plaujama gan dauds irr, bet mag plahweju — schunnis laifôs darba-mefletaju wairak, ne kâ darba makfataju, un tapehz ir Kristam masa pahrtifschana un Ahnei jo bailiga zerriba. Jaunakais dehls fainneekam par gannu eedohs tikkai farvam pascham wehderam fo pelna, wehl daschu luppata no mahtes luf-dams. — Bet zerriba, kaut ir wahriga, tatschu pawiffam ne ismirst no zilweku firdim, Debbes dsurfstele buhdamas. Tâ ir pee wezzas Annes. — Bet kas notikke winnâ neddelâ? Kristis pee frohdifneeka kâ algadfis kruhmus zirsdams tai weffelai azzis schaggaru tik dsilli eeduhrahs, ka nu ir tas pehdigais gaischums winnam pagallam isjuddis. Mahte zerreja wezzâs deenâs dehla maifiti eht, taggad mahtei afls dehls jawadda apfahrt un winnam maife japelna!

Gohdigam lassitajam pascham atwehlehts tē dohmaht, kâ Deews winnam prahru un firdi dewis.

Mehs dohmajam, ka tai nabbagai mahtei wehl naw wiffas zerribas gaischunnifsch isdsifsis. — Jo tas jaunakais dehls ar Deewa paligu wehl warr pee labbas maifes tapt, tâ ka mihlai mahtei un mihlam aklam brahlim usturu spehs doht. — Ir tas wezzakais dehls farvus gaddus isdeenejis wehl warr ar gohdu pahrnahft mahjâs, mahtei par falbu preeku un par spehzigu paligu wezzumâ. — Deewa dohmas funams newaid zilweku dohmas un Winna

zelli newaid muhsu zelli! — Deewam baggata rohka un schehliga tehwa firds pee mums wisseem. Winsch pildihs dauds kristigas firdis ar schehlu-mu, un dauds rohziņas eefsch mihlestibas dah-wanahm atwersees par scho nofkumnuschu at-raitni un winnas aflu dehlu.

### No Wahzsemes.

Cefsch tahm Evropas semnehm kas wairak us deenas widdus puffs stahw, fchi gadda seema warren bahrga bijusi. Cefsch Spanneru un Portugisheru semnehm, fur zitteem gaddeem semme par seemu ne mas ne fasalst, zilweki scho seemu nosalluschi, ittin ka buhtu dabbas buh-schana pee laika un gaifa pahrgrohsusees. Jo Pehterburgē un Etokolnē (Sweedru semnē) seema bij ka pawassara, un Madrittā (Span-neru semnē) un Lisbonnē (Portugisheru semnē) laudis no seemas bahrsibas ne sinnaja glahbtees, jo winneem ne labbo krahsnu ne kaschoku.

Weens Latweetis muhs lizzis luhgt, lai scho notikkumu, per ko winsch gribb galwoht, ka pateeki effam notizzis, Awises eeleeckam:

Gohdigs wihrs stary sagleem un  
flep kaweem.

Cita plahweji gulleht! fainneeks fazzija us farwu faini, gan rudjus plaujoht deesgan effat nopuhlejuschees, es atkal par nakti sirgus gan-nischu. Saine apgullejahs un winsch farvus 7mus sirgus us gannibahm dsinne, appafsch wezza ohsola apsehдах, bes bailehm patum-schaja naksiina farvus lohpinus gannidams. Naktis widdu no birses, kas gannibahm pretti stahweja, divi wihrs ar leelahm bohsehm is-nahk, skattahs wiss apfahrt, redsedami, woi ne effoht kahds waktneeks pee teem sirgeem. Ne warredami to fainneeku, kas appafsch ohsola gulleja eeraudsiht, winni gahje ittin droh-schi pee teem sirgeem flahk, israudsidami zil wezzi effoht; bet tas septitais sirgs ittin flahk pee peegulneeka ehda. Tam flahk eihoht tee sagli to wihru eeraudsiha un winsch azzumirfli stahwu ischahwahs. Ko tu sche darri? winni waizaja ar nejauku balki, woi tu effi tas gans. Ne, winsch atbildeja. Idu kas tad effi? Brahli,

tas fainneeks atbildeja, es jau trihs deenas pehz scheem sirgeem gluhnu, gribbedams kahdu pahri nosagt, bet wiss welti, laudis wehlu waffarōs un agri rihtōs apfahrt staiga, un itt ne mas ne warru peekluht sagt. Eij nebihl, winni fazzija, ko divi ween gribbi neimt, nemm wif-fus septinus. Sainneeks istruhzis un ne sin-nadams ko darriht atbildeja: Deesgan ja divi noferam, lai jelle fainneekam winna datta arri atleekahs, ka nabbags wihrs warr rudjus eewest un farwu maifi pelniht. Kas mums garr fainneeka kaisch, tee blehschi fazzija, nemm tu divi, meh arri katris divi nemm, un ais-jahsim prohjam. Tā arri notikke, abbi sagli un nabbags fainneeks lihds, aisgahje pilnōs autōs. 12 juhdses ais Dihges nahkuschu winni pee weena frohga pecturreja, fur Deewam schehl scho sagli fainneeks, pats frohdsineeks winnus lustedamees fagaiddija un ar gahrdeem djehreneem un ehdeneem meeloja. Bet tas nab-bags fainneeks galwu noduhris mas ko ehde un djehre, tā ka flepkawi mannija, ka winnu bee-dris riftigs ne effoht. Kas tew kaisch, frohdsi-neeks waizaja, kam effi tahds nofkummis? Rā tad ne buhschu nofkummis, winsch atbil-deja, jo man nabbagam wihrum ne irr ne wehrdinsch pee dwehseles. Schē tew 30 dahl-deri, tee sagli teize un winnam to naudu eedewe, dohmadami ar to winna firdi meerinaht. Bet furam gohdigam zilwekam gan flepkawu dsih-we patiftu? Muhsu fainneeks tadehl weenu gohdigu meitu, kas pee scheem paganeem deeneja luhdse, winnam palihdseht. Winsch tai meitai wissu itt skaidri isteize un to nakti fluffinam no steddeles islaide, lai eet us Wuischu un lai Kungam par teem blehscheem sinu aisness. Kungs tulihk laudis safauze kohpā, tohs saglus ween lihds ar to fainneeku fanehme un safetus pee Teefas aisfuhtija. Teefa wissu skaidri ismekleja, un kad fainneeks bij itt taisni wissu isteizis, tad us to Wuischu no kurrenes bija, rakstus aisstelleja, woi arri teefa effoht? Kad nu ta sinna atpakkal nahze ka tā effoht, tad fainneeku atlaide us mahjahm, bet tohs saglus par pahri neddelahm pee kahka lifke ar rihtsteem schauff, tad mehrkeh ar deggoschu dselsu un us Siberiju aiswest.

Là schis fainmeek's no tahs gobdigas meitas tappe isglabhts, un zif dauds zitti zilweki ne buhtu appakfch scho flepkawu rungahm gallu dabbujufchi, un zif dasch firdsinfch wehl ne buhtu wezzo Kungu ne gribboht atstahjis.

Sattas = Muifchas zeenigs Mahzitais mums scho pamahzifchanu, kà ahbolus labbi par seemu warr glabbah, atfuhthjis.

Dascham no jums, mihli lassitaji, stalts ahbolu dahrs, kur neween waffaras bet ir seemas ahboli atrohuami. Juh's mehdseet fawus ahbolus Kreeweem par lehtu naudu isdoht, ne warredami par seemu labbi glabbah, jo pagrabba jums naw. Scheit es jums gribbu ar ihseem wahrdeem isteikt, kà ahbolus lihds pawaffaru warr glabbah. Remmeet ruddeni tohs ahbolus, prohti seemas ahbolus, kas skaidri noaugufchi un kas newaid tayrpaini, un ko paschi ar rohkahm no kohka essat nonehmufchi (jo wiini semme frisdami tohp fassiti un tad ahtri puhst) un leezeet tohs kohka lahde, jeb zittà traufà, aissitteet to ar naglehm labbi zeeti un eerohzeet tad scho traufu 2 pehdas dsitti semme, bet schai semmei wajag faufai buht. Wehl japeemin, ka schi bedre ne ar semmi, bet ar faufahm kohku lappahm ja aisberr, un ka mas dehtu juntuu geld wirfu list, lai leetus ne peeckuhst. Ja ne gribbeet tadehl ihpaschu bedri rakt, tad to traufu leezeet juhfu lezzeckli, no kurra jums semme bes tam jaisniet. Pehrna ruddeni weena masa lahbite, pehda augstumà un tif patt plattumà, us scho wihfi tappe glabbata, kurra ne ween ahboli bet arridsan kartuppeli bij eekschà. Kartuppeli simams bij fapuiufchi, bet ahbolus eeraugohht bij dohmaht, ka nullé dahrsneek's no kohka buhtu noyluhjis.

#### Teefas fluddinafchanas.

Kad pehz augstakas pawehleschanas, to Nazawas Pastes = nammu un Pastes = sirgu turrefchanu us arrenti buhs isdoht, tad pehz Kursemmes Rambaru = Waldischanas spreeduma teem, kam p. iktu scho Pastes = sirgu turrefchanu usneim, ar peenahkamahm galwofchanahm tanni 27tã Merz un tanni 10tã un 11tã April

pee Rambaru = Waldischanas par to jateizahs. Jelgawa, tanni 17tã Merz 1822. (2)

Us Teefas pawehleschanu,

G. v. Renngarten,

Rambaru = Waldischanas Siftehrs.

Kad pehz Dohbeles Wilskinga = teefas spreeduma tee pee Audraues = Muifchas, kas appakfch pahrtahweschanas, peederrigi 12 sirgus, eeksch uhtruppu buhs pahrhoht tanni 12tã April schi gadda, tad wiffi, kam tiktu schohs sirgus pirkt, teef aizinati, lai tanni isteiktà deenà pee schihs Teefas monahk un fawu fohlfichanas wahrdu zif gribb doht, isteiz. Jelgawas Pilt, tanni 22tã Merz 1822. (1)

Us Teefas pawehleschanu,

(No. 758.) H. E. Baechmann, Aktuahrs.

Wiffi parradadeweji ta Junzes = Muifchas fainmeeka Kalna Jurre schè no Saffmakkes Pagasta = teefas teef faaizinati un fafaukti, lai feschas nebbelas pehz tahs scheit appakfchà raffitas deenas, Saffmakkes Muifschà fanahk un fawas praffifchanas parahda, un lai dabbu dsirdeht, kad un kà taps makfati. Saffmakke Pagasta = teefà, tanni 17tã Merz 1822. (2)

Janna Keehpolt,

(Nr. 105.) Pagasta = Wezzakais.

B. Stewenhagen.

Pagasta = teefas ffrithweris.

No Walbegahles Pagasta = teefas wiffi tee, kam kahdas taifnas praffifchanas pee Waldegahles fainmeeka Sniffer, kas sawas nodohd, ne warredams wairs par fainmeeku tannis mahjäs buht, ar scho Teefas fluddinafchanu un fafaukschanu tohp aizinati, lai wiffwehlaki lihds to 29tu April mehnescha deemu pee schihs Pagasta = teefas teizahs. Waldegahles Pagasta = teefà, tanni 20tã Merz 1822. (1)

J. Wezz = Jnding, Pagasta = Wezzakais.

B. Stewenhagen, Pagasta = teefas ffrithweris.

#### Zittas fluddinafchanas.

Pokaischu Pagasta = teefas preeckschsehdetais schè sinnamu darra, ka winsch schihs leetas, kas leekahs sagtas effam, weenam Saldatam

atnehmis, prohti: I gabbalu paschu austa wad-  
malla, I feewischku kleiti, I sibchu drahni,  
3 muffelines drahnes un I buiwolles drahne.  
Ihstu sinnu par schahm leetahm Dohbele gah-  
matu Pastes = namina teef dohta no (1)  
ta Leitnanta E tengel.

Taspats schè barra sinnamu, ka winnam  
taggad nedj ahbohlinu sehklas nedj arri zittu  
ehdinajamu sehflu wairs newaid pehz pahrdoh-  
schanas. (1)

Skehdes = Muischà, ne zif tablu no Talsenes  
ittin labbi sehklas meeschi irr dabbujami; zif  
makfa tepatt dabbu sinnaht. (2)

Zanni nakki no 18tas us 19tu deenu Merz  
mehneshcha schi gadda no Klopptomann Wirzawas  
Basnizas = frohga divi sirgi irr isjagti. Weens  
bij duhfans, II kohrtelu augstis, ohtrs behrs ar  
bleffiti peerè un pinkainem farreem, abbi libds  
8 gabdeem wezzi. Kas no scheem sagteem sir-

geem tam Klopptomann Wirzawas Basnizas =  
frohgerim Joann Guttmanntaisnu sinna  
dohs, tas 20 Sudraba Rubbelus pateizibas  
naudu dabbuhs. (1)

### Izdahwaschanas.

Tas pee Krohna Pehtera-Baltas = un Wehr-  
pes = Muischas peederrigs Krohgs, Ehrjeles =  
Krohgs fauzams, ar laukeem us Zahneem 1822  
us arrenti irr isdohdams. Kas winnu gribbetu  
usneim lai teizahs pee Muischas = Waldisch-  
anas. (2)

### S i n n a.

Kad pee teem Mwischu apgabdatajeem affat  
tappis prassihst: woi winnas wehl warroht  
apstelleht un dabbuht, tad schè wehl weemureist  
teef sluddinahts: ka schihs Latweeschu Mwisches  
iffatrà brihdi Pastes = nammos warr apstelleht  
un dabbuht par wissu gaddu; bet tahs lappas,  
kas preefsch tahz apstellefschanas isnahkuschas,  
ne dabbu libds, fà jau fahrtu fahrtahm pee-  
minnehts. (1)

## Nihges labbibas un naudas tirgus, no 20ta Merz, pehz weena taisna wihra isteifschanas.

	Sudraba nauda jeb	Papihru nauda.
Puhrs Rudsu tappe makfahts ar	1 Rub. 15 Kap.	4 Rub. 33 Kap.
— labbu Kweeschu . . . . .	1 = 90 =	7 = 16 =
— Meeschu . . . . .	— = 90 =	3 = 39 =
— Meeschu = Putrainu . . . . .	1 = 60 =	6 = 3 =
— Nusu . . . . .	— = 65 =	2 = 45 =
— bihdeletu Kweeschu miltu . . . . .	2 = 50 =	9 = 42 =
— bihdeletu Rudsu miltu . . . . .	1 = 50 =	5 = 65 =
— rupju Rudsu miltu . . . . .	1 = 20 =	4 = 52 =
Weens Sudraba Rubbuls gelbeja . . . . .	— = — =	3 = 77 =
— jauns Dahlberis . . . . .	1 = 35 =	5 = 10 =
Peezi Rubbuli Papihru naudas . . . . .	1 = 32 =	— = — =
50 Grasci irr Barra jeb Papihres Rubbuls, un Barra nauda stahw ar Papihres naudu weena makfa.		

Den Druck genehmiget, von der Einfuhrungskommission dazu beauftragt, der

Staatsrath Mecke.